

Za poduk in kratek čas.

† Božidar Kurboš, vzgleden Slovenec.

Prijatelju v spomin spisal Zorán Čiriljev.
(Dalje).

Velike so nevarnosti za neizkušenega mladeniča v velikem mestu, kakor je Gradec. Zato je pač odsvetovati slov. dijakom, da bi zahajali v Gradec, kjer se toliko nedolžnih Slovencev in Slovenk za vedno pokvari in se je že marsikateri nadpolni slov. dijak izgubil. Meni samemu je znanih več slučajev. Božidar pa je trdno stal, tudi v tujem pokvarjenem mestu ni zabil Boga in Marije, kateri se je vedno rad priporočal.

Ljubezen do maternega jezika ga je naklonila, da je tudi pesmice zlagal. Z njimi nas je navduševal za rodoljubno delo. Domovina kliče z milim glasom svoje sinove in hčerke na delo in

Besedam vzvišenim in njih milobi
Kedó zamogel bi srce zapreti,
Ko v bedi vidi narod svoj ihteti?
Nikdo, ki kri slovenska v žilah teče
Še čista mu, ki nikdar ne odreče
Pomagati Slovincem k boljši dobi.

Kedar se mu je slabo godilo, ni obupaval, temveč se je tolažil in pel:

O nada, sladka nada,
Nebeška ti devica,
Ti vedno najzvestejša
Si moja tolažnica.

Človeku se je treba utrditi, da se nobene nesreče ne ustraši, kajti

Kjer vihar
Nezgod nikoli ne razsaja,
Tam ni prave sreče staja.

Tako in enako si je čestokrat zapel rajni Božidar Kurboš sebi v tolažbo, a drugim v vspodbudo.

Ko je dovršil gimnazijo, se mu je odprla pot v življenje. Kam bo jo krenil, kje si iskal sreče?

Srčne želje so ga vleklo v bogoslovje; zato prosi za vsprejem in dne 1. oktobra pride v Maribor. Ali le nekaj ur se mudi v bogoslovju. Kako to? Ker je bil že prileten vstopil v gimnazijo, so ga v šesti šoli potrdili za vojaka, pa mu zajedno dovolili, da lahko skonča svoje študije, a potem mora takoj obleči vojaško suknjo. Božidar je prosil in prosil, da bi mu dovolili služiti le eno leto, toda nič ni pomagalo, moral je na tri leta k vojakom. Trije bratje so že odslužili vojake, in sedaj naj bi še najmlajši pokusil vojaški kruh. Oj kako težko mu je bilo pri srcu! Vsi upi so mu splavali po vodi, čutil se je zapuščenega. Dolgo že ni imel očeta in draga mati se mu tudi že kot sedmošolec umrli. Ko je prišel v Gradec k vojakom, je bil zelo žalosten. Dolgo let se je mučil in mučil, a sedaj je bil uvrščen med neolikane kmečke fante. Večkrat je prihitel k meni in se mi potožil. Ščasoma se je udal v svojo osodo in se privadil vojaškemu življenju. Dve leti je služil pri vojakih, potem je pa nekaj časa podučeval slovenščino v kadetski šoli v Liebenau pri Gradcu. Pri vojakih se je vrlo obnašal; ljubili so ga tovariši in predstojniki.

Ko je bil odpuščen od vojakov, je zopet prosteje dihal. Toda kam sedaj? Za bogoslovje se je smatral prestarega, zato je šel k pošti. Tu je bil prav zadovoljen. Ali nesreča ni mirovala. Nekega dne se ga polasti huda mrzlica, na to začne bruhati kri in kmalu popolnoma zbolí. Čez nekaj časa toliko okreva, da more v domovino k svoji omoženi sestri. Iz Gradca mi je takrat pisal kaj ganljivo pismo. Opisavši svojo nesrečo pravi: »Žalostna je moja osoda in tolažbo najdem še samo v pregovora: Bog tepe, kogar ljubi.« Tudi v svoji bolezni ni pozabil domovine, o čemur pričajo naslednje vrstice iz njegovega pisma: »Vse vara človeka

in se še mnogokrat norčuje nad njegovimi čuti, ali domovina ti ostane vedno odkritosrčna in te vsakikrat enako milo in ljubo vsprejme v naročje, da si srce razveseliš. Njo ljubiti in braniti ti nese gotove in dobre obresti. — Zdravstvuj mi, moj mili, da, ako jaz padem pod koso — Ti za oba deluješ za najin uzor.«

(Dalje prih.)

Smešnica. Nekdo je pripovedoval, da je treba človeka, ki je zmrazil, drgniti s snegom. Nato vpraša nekdo: »Kaj pa bi bilo, ako bi se kaj takega zgodilo po leti?«

Razne stvari.

Domače. († Nadvojvoda Albrecht Salvator), svak cesarjeve hčere Valerije, je umrl dne 27. februarja v 25. letu svoje dobe v Bolcanu na južnem Tirolskem. S cesarsko hišo žaluje tudi vedno udano slovensko ljudstvo.

(Gospod poslanec Fr. Robič) je bil dne 27. februarja izvoljen v proračunski odsek državnega zbora. Ta odsek je med vsemi odseki gotovo najvažnejši.

(Hrvaško-slovenski klub) državnega zbora si je predsednikom izvolil dne 29. febr. gospoda poslanca dr. Bulata, rodom Dalmatinca.

(Za novo celjsko gimnazijo) so glasovali v državnem zboru dne 28. febr. Za proračunsko poglavje s celjsko postavko vred je bilo oddanih 141 glasov, proti pa 108.

(Kmetijske zadruge). Poljedelski minister grof Ledebur je državnemu zboru predložil vladno predlogo o kmetijskih zadrugah, ki se je izročila dotičnemu odseku. Kjer imajo v deželnih zborih prijatelji kmetov odločilno besedo, ondi dobi ta postava pravo lice, drugod pa ne.

(Duhovne vaje odložene). Že napovedane, duhovne vaje na Vranskem so zavoljo nalezljivih boleznij skratice, blekov in zavratne davice odpovedane in na poznejši čas preložene.

(Iz deželne hiralnice v Vojniku) je pobegnila dne 15. febr. 44letna Genovefa Bobnar, doma iz Št. Pavla pri Bolški.

(Nova žendarska postaja) se je te dni ustanovila v občini Oplotnica pri Konjicah ter je že začela svoje delovanje.

(Pri Sv. Petru niže Maribora) so imeli zadnje tri dni pusta v župnijski cerkvi izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Prva sv. maša je bilo ob 6., druga ob 1/2.10 uri; zvečer pa pridiga z blagoslovom. Udeležba je bila obilna.

(Gledé ljudskih šol) v Gornjem gradu in pri Novi Štiti je deželni šolski svet odredil to-le: Postavnim zastopnikom vsakega otroka je na prosto voljo dano izjaviti se, da se dotični otroci poduka v nemščini ne udeležijo. S tem se imajo dotični šolski vodje v začetku šolskega leta obvestiti.

(Občinske volitve v Kamnici) pri Mariboru so danes teden za Slovence neugodno izpadle, ker so večinoma izvoljeni mariborski »purgarji«. Vendar pa je propadel nemški gospod Britkovič.

(Šolska vest.) V Poličanah je bila vsled ukaza okrajnega glavarstva v Mariboru ljudska šola za nekaj časa zaprta zaradi ošpic.

(Vlak povozil.) Zadnjo soboto, dne 29. febr. je poštni vlak št. 7 ob pol osmih zvečer v Mariboru blizu mosta čez Dravo zagrabil mizarja Petra Čiringerja, ko se je ta vračal od dela domov po železniškem tiru in ga povozil. Siromaka so našli mrtvega.

(Zapriseženje redarjev.) Dne 1. marcija so bili v mestni hiši v Mariboru zapriseženi vsi mestni redarji vpricho župana Nagya.

(V Središču) bode v petek, dne 20. marcija ob 9. uri predpoldne na trgu pred rotovžem sejem za dopolnitev vojaških konj. Kupovali se bodo kavalerijski dopolnilni konji za povprečno ceno 325 gld., artilerijski konji za vprego in podčastniški za jahanje pa za ceno 350 gld. Za kavalerijo morajo biti najmanj 158 cm ali 15 šak, artilerijski konji pa 161 cm ali 15 $\frac{1}{2}$ šake visoki.

(Duhovniška sprememba.) Čast. g. Jožef Valenčak, dozdaž župnik v Pernicah, je dobil župnijo Sv. Jerneja pri Konjicah.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: g. dr. F. Ferk, zdravnik v Mariboru, 50 gld.; g. Jakob Caf, dekan pri Sv. Tomažu blizu Velike Nedelje, 3 gld.; g. Anton Lacko, župnik pri Sv. Križu na Murskem polju, g. Fr. Murkovič, župnik pri Sv. Barbari v Haložah, po 2 gld.; g. Jožef Kotnik, župnik v Olimju, 6 (ne 2) gld.; g. Jakob Košar, vpok. župnik v G. Polskavi, 2 vreči krompirja. Bisarjanci in Vidmenčani pri »soseski« nabranih 3 gld. 10 kr. Bog plati!

(Društvo za zidanje) nove župnijske cerkve Sv. Jurija ob Ščavnici je lani nabralo 1646 gld. 18 kr. Vsa svota znaša ob koncu tretjega upravnega leta 8086 gld. 96 kr.

(Poročilo posojilnice v Brežicah.) Lani je prosilo 532 strank za posojilo v znesku 68.626 gld. Načelstvo je v 43. sejah dovolilo 350 zadružnikom 44.906 gld. 341 zadružnikov je plačalo upravnih deležev 1705 gld. 19 zadružnikov je plačalo glavnih deležev 585 gld. Denarnega prometa je bilo z nakupom »Narodnega doma« 194.359 gld. 45 kr.

(Sadjerejsko prednašanje.) Društvo »Kmetovalec« v Gotovljah naznanja, da bode v nedeljo, dne 8. marcija točno ob 3. uri popoldne v prostorih g. Iv. Kopriva v Gotovljah slavnoznani sadjerejec in nadučitelj g. Fr. Praprotnik prednašal o sadjereji. Ker se ne bodo posebna vabila razposiljala, vabimo torej vse p. n. prijatelje sadjereje tem potom k mnogobrojni udeležbi.

(Kat. podp. društvu v Celju) so za srečke vplačali sledeči p. n. gg.: Mat. Osenjak 42 gld.; kanonik K. Hribovšek 20 gld.; kaplan Fr. Pečnik, župnik Ivan Kapler, c. in kr. vojni kaplan R. Marzidovšek, stolni župnik J. Bohine, dekan Jož. Jurčič, župnik M. Slekovec, župnik A. Rodošek, dekan J. Kralj, nadžupnik A. Fröhlich, provizor V. Kolar, župnik M. Karba, po 10 gld.; dekan T. Mraz 9 gld., župnik M. Osenjak in korvikar A. Cestnik po 5 gld.

(Za društvo duhovnikov) vplačali so meseca februarja č. gg.: prof. Jak. Kavčič 40 gld., prof. Jož. Atteneder 23 gld. (ustan. dopl.), Krančič Ivan 23 gld. (ustan. dopl.), Zagajšak Jož. 20 gld., (letn. do 97), Repolusk Fr. 13 gld. (letn. do 97), Šlander Anton 6 gld. (letn. do 1903), Kokelj Al. 5 gld. (letn. do 99), Šlamberger Lovro 3 gld., Fišer Andr. 2 gld., Vraz Ant. 1 gld.

(Dve novi planinski koči) namerava »Savinjska podružnica« postaviti letos: Gornjegrajsko na Smrekovcu (1470 m) na Menini Planini in Mozirsko na Golčki Planini (1500 m) nad Mozirjem.

(Ormoška ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda ima občni zbor v nedeljo, dne 8. sušca ob 3. uri popoldne v ormoški čitalnici z navadnim dnevnim redom. Po občnem zboru se bode na družbin korist in sicer ob 6. uri zvečer predstavljala igra: »Županova Micika«. Po igri petje, deklamacija in prosta zabava. Vstopnina k igri za osebo: sedež 40 kr., stojšče 20 kr.

Iz drugih krajev. (Prst božji.) Ko je leta 1870. kralj Viktor Emanuel vzel papežu Rim, morali so mu papeževi vojaki izročiti vse puške. To orožje pa je laški kralj pred nekaterimi leti podaril abesinskemu kralju Meneliku. Torej z nekdanjimi papeževimi puškami zdaj Abesinci zmagujejo Lahe! To je več nego slučaj!

(Karlon in tovariši) so zahtevali v državnem zboru, naj se kraji Dunowitz, Fohnsdorf in Zeltweg uvrstijo v mestno skupino. Naši poslanci jih bodo gotovo podpirali, a nemški konservativci pa bodo naše, naj se na Spod. Štajarskem vsi trgi uvrstijo v mestno skupino.

(»Zorac«), list slov. katoliškega dijaštva, izhaja zanaprej samostojno in sicer štirikrat na leto. Stane 80 kr., ki se naj pošlejo upravniku, g. P. M. Valjavcu na Dunaju (V., Matzleinsdorferstrasse 76, III., 31). List zlasti čast. duhovščini v podporo priporočamo.

(Stoletnica.) V nedeljo je bilo sto let, kar se je v Polhovem Gradcu na Kranjskem rodil znameniti slov. skladatelj Gregor Rihar, čegar pesmi še se danes rade pojejo.

(Uspeh slovenščine na Dunaju.) Pri 150-letnici Terezijanske akademije na Dunaju so gojenci deklamovali v vseh avstrijskih jezikih. V slovenskem jeziku je deklamoval pesem »Avstrija moja« Odo marki Gozani, učenec I. razreda. Ko je prenehal, nastalo je navdušeno odobravanje med odličnim občinstvom. Tako torej najvišji gospodi mila slovenščina dopada, in mi bi se je naj sramovali? Nikdar in nikjer!

(Dva brata na smrt obsojena.) V Ljubljani so v soboto porotniki na smrt na vislicah obsodili brata Alojzija in Mihaela Breznika, ker sta svojega strica Fr. Pavliča zavratno ubila.

(300letna pravda) se vrši na Bavarskem v občini Burgsinu. Začela se je dne 21. junija 1595, ko je občina vložila tožbo zoper gospode pl. Thüngen zaradi nekega gozda, ki sedaj je vreden več nego dva milijona mark. Prvič se je zglasila razsodba že leta 1597. v korist občini. Graščaki so naredili priziv. Zadnjič so imeli razsodni dan 20. dec. 1895; a preloženo je bilo vse na dan 19. junija t. l.

(Nove vrste zvonove) v zvonikih so jeli rabiti na Francoskem. Njih oblika je cevasta. Zlasti porabni so zato, ker zavzemajo v zvoniku le malo prostora in ne potrebujejo tolikega tramovja. Na ta način majhni zvoniki dobé lahko lepo zvonjenje z mnogimi zvonovi. Glas je jako prijeten, zategnjen.

(Redek lov.) Dne 20. febr. je ujel neki ribič v Poljanski Sori blizu Škofje Loke na Kranjskem velikega sulca, kateri je tehtal 14 kg in bil 113 cm dolg.

(Obrtno šolo) za mehaniko in tehniko name-rava država ustanoviti v Ljubljani. Izvrstno! Dozdaž so bili naši ljudje po obrtnih delavnicah samo navadni delavci, tujci pa vodje; s to šolo mora priti drugače.

(Novodobni pagani.) Leta 1894. je v Berlinu, glavnem mestu razsvetljene Nemčije, ostalo 7tisoč otrok brez sv. krsta.

(Poprava ljubljanskih župnih cerkva in njih zvonikov) se prične začetkom aprila. Vlada je dala peterim župnim cerkvam 108tisoč gld. državne podpore.

(Nenavaden slučaj.) Te dni sta povrgli dve svinji suffolk-plemena v okolici ljubljanski vsaka po devetnajst mladičev. Svinji sta obe iz enega gnezda.

(Promet na dolenjskih železnicah) je bil v minolem mesecu gledé obojnega prometa ugoden, in ni za onim v enakem mesecu prošlega leta skoro nič zaostal.

Loterijske številke.

Trst 29. februarja 1896: 47, 27, 20, 3, 66
Linc » » 76, 81, 55, 29, 43